

הַלְבוֹת אִסּוּרֵי בִיאה פֶּרֶק יב

א. יִשְׂרָאֵל שֶׁבַעֲל גּוֹיָה מִשָּׂאֵר הָאֻמוֹת, דֶּרֶךְ אִישׁוֹת, אוֹ יִשְׂרָאֵלִית שֶׁנִּבְעָלָה לְגוֹי, דֶּרֶךְ אִישׁוֹת הָרִי אֵלּוּ לֹקִין מִן הַתּוֹרָה, שֶׁנֶּאֱמָר "לֹא תִתְחַתֵּן, בָּם" (דברים ז, ג): אֶחָד שֶׁבָעָה עַמִּמִּין, וְאֶחָד כָּל הָאֻמוֹת בְּאִסּוּר זֶה. וְכֵן מִפְּרֹשׁ עַל יְדֵי עֲזָרָא "וְאֲשֶׁר לֹא-נִתֵּן בְּנִיתָנוּ, לְעַמִּי הָאָרֶץ; וְאֶת-בְּנִיתֵיהֶם, לֹא נִקַּח לְבָנֵינוּ" (נחמיה י, לא). וְלֹא אִסְרָה תּוֹרָה, אֲלֵא דֶּרֶךְ חֲתָנוּת.

ב. אֲבָל הֵבֵא עַל הַגּוֹיָה דֶּרֶךְ זֵנוּת מִכֵּין אוֹתוֹ מִפְּת מַרְדּוֹת מִדְּבָרֵי סוֹפְרִים, גִּזְרָה שְׁמָא יָבוֹא לְהִתְחַתֵּן. וְאִם יִחְדָּה לוֹ בְּזֵנוּת חֵיב עָלֶיהָ מָשׁוּם נִדָּה, וּמָשׁוּם שִׁפְחָה, וּמָשׁוּם גּוֹיָה, וּמָשׁוּם זִוְנָה; וְאִם לֹא יִחְדָּה לוֹ אֲלֵא נִקְרִית נִקְרָה, אֵינּוּ חֵיב אֲלֵא מָשׁוּם גּוֹיָה. וְכָל חִיּוּבֵין אֵלּוּ מִדְּבָרֵיהֶן.

ג. בְּמָה דְּבָרִים אֲמוּרִים, בְּשִׁהְיָה הַבּוֹעֵל יִשְׂרָאֵל. אֲבָל כּוֹהֵן הֵבֵא עַל הַגּוֹיָה לֹקָה מִן הַתּוֹרָה מָשׁוּם זִוְנָה, וְאֶחָד זִוְנָה גּוֹיָה וְאֶחָד זִוְנָה יִשְׂרָאֵלִית; וּבִבְעִילָה בְּלֶכֶד לֹקָה, שֶׁהָרִי אֵינָה בֵּת קִדּוּשִׁין.

ד. כָּל הַבּוֹעֵל גּוֹיָה, בֵּין דֶּרֶךְ חֲתָנוּת בֵּין דֶּרֶךְ זֵנוּת אִם בְּעָלָה בְּפִרְהֶסְיָה, וְהוּא שֶׁיִּבְעַל לְעֵינֵי עֲשָׂרָה מִיִּשְׂרָאֵל אוֹ יִתֵּר אִם פָּגְעוּ בּוֹ קִנְאִין וְהִרְגוּהוּ, הָרִי אֵלּוּ מִשְׁבַּחִין וְזִרְזִין; וְדָבָר זֶה הִלְכָה לְמֹשֶׁה מִסִּינֵי הוּא, וְרָאִיהָ לְדָבָר זֶה מַעֲשֵׂה פִינְחָס בְּזִמְרִי.

ה. וְאִין הַקִּנְאִי רָשָׁאי לִפְגַּע בָּהֶן, אֲלֵא בְּשַׁעַת מַעֲשֵׂה כְּזָמְרִי, שֶׁנֶּאֱמָר "וְאֶת-הָאִשָּׁה אֶל-קִבְתָּהּ" (במדבר כה, ח); אֲבָל אִם פֶּרֶשׁ, אֵין הוֹרְגִין אוֹתוֹ, וְאִם הִרְגוּ, נִהְרַג עָלָיו. וְאִם בָּא הַקִּנְאִי לְטַל רְשׁוֹת מִבֵּית דִּין לְהִרְגוֹ אֵין מוֹרִין לוֹ, וְאִף עַל פִּי שֶׁהוּא בְּשַׁעַת מַעֲשֵׂה; וְלֹא עוֹד, אֲלֵא אִם בָּא הַקִּנְאִי לְהִרְגַּת אֶת הַבּוֹעֵל, וְנִשְׁמַט הַבּוֹעֵל וְהִרְגַּת הַקִּנְאִי כְּדִי לְהַצִּיל עַצְמוֹ מִיָּדוֹ אֵין הַבּוֹעֵל נִהְרַג עָלָיו. וְהֵבֵא עַל בֵּת גֵּר תוֹשֵׁב, אֵין הַקִּנְאִין פּוֹגְעִים בּוֹ; אֲבָל מִכֵּין אוֹתוֹ מִפְּת מַרְדּוֹת.

ו. לֹא פָּגְעוּ בּוֹ קִנְאִים, וְלֹא הִלְקוּהוּ בֵּית דִּין הָרִי עֲנָשׁוֹ מִפְּרֹשׁ בְּדָבָרֵי קִבְלָה שֶׁהוּא נִכְרַת, שֶׁנֶּאֱמָר "כִּי חָלַל יְהוּדָה, אֶת קִדְשׁ ה' אֲשֶׁר אָהָב, וּבָעַל, בֶּת-אֵל נֹכֵר. יִכְרַת ה' לְאִישׁ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂנָה, עֵר וְעֹנָה" (ראה מלאכי ב, יא-יב): אִם יִשְׂרָאֵל הוּא, לֹא יִהְיֶה לוֹ "עֵר" בַּחֲכָמִים "וְעֹנָה" בַּתְּלִמִּידִים; וְאִם כּוֹהֵן הוּא, לֹא יִהְיֶה לוֹ מַגִּישׁ מִנְחָה לַה' עֲבָאוֹת. הִנֵּה לְמִדַּת שֶׁהַבּוֹעֵל גּוֹיָה כָּאֵלּוּ נִתְחַתֵּן לְעִבּוּדָה זָרָה, שֶׁנֶּאֱמָר "וּבָעַל, בֶּת-אֵל נֹכֵר", וְנִקְרָא מְחַלֵּל קִדְשׁ.

ז. עוֹזֵן זֶה אִף עַל פִּי שְׂאִין בּוֹ מִיתַת בֵּית דִּין, אֵל יִהְיֶה קָל בְּעֵינֶיהָ; אֲלֵא יֵשׁ בּוֹ הֶפְסֵד, שְׂאִין בְּכָל הָעֲרִיּוֹת כְּמוֹתוֹ: שֶׁהֵבֵן מִן הָעֲרִיָּה, בָּנוּ הוּא לְכָל דָּבָר; וּבְכָלֵל יִשְׂרָאֵל יִחְשַׁב, וְאִף עַל פִּי שֶׁהוּא מִמְּזֹר. וְהֵבֵן מִן הַגּוֹיָה, אֵינּוּ בָנוּ שֶׁנֶּאֱמָר "כִּי-יִסִּיר אֶת-בְּנֵה מֵאַחֲרָי" (דברים ז, ד), מִסִּיר אוֹתוֹ מִלְּהִיּוֹת אַחֲרֵי ה'. וְדָבָר זֶה גוֹרֵם לְהִדְבֵּק בְּגוֹיִים, שֶׁהַבְּדִילָנוּ הַקִּדּוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מֵהֶם, וְלָשׁוּב מֵאַחֲרֵי ה', וְלִמְעַל בּוֹ.

ח. גּוֹי הֵבֵא עַל בֵּת יִשְׂרָאֵל אִם אִשָּׁת אִישׁ הִיא, נִהְרַג עָלֶיהָ; וְאִם פְּנוּיָה הִיא, אֵינּוּ נִהְרַג. אֲבָל יִשְׂרָאֵל שֶׁבָּא עַל הַגּוֹיָה בֵּין קִטְנָה בֵּת שְׁלוֹשׁ שָׁנִים וְיָוִם אֶחָד בֵּין גְּדוּלָּה, בֵּין פְּנוּיָה בֵּין אִשָּׁת אִישׁ, וְאִפְּלוּ הָיָה קִטָּן בֶּן תִּשְׁעֵי שָׁנִים וְיָוִם אֶחָד כִּיּוֹן שֶׁבָּא עַל הַגּוֹיָה בְּזִדּוֹן, הָרִי זֶה נִהְרַגָּת: מִפְּנֵי שֶׁבָּאת לְיִשְׂרָאֵל תִּקְלָה עַל יְדִידָהּ,

כְּבִהְמָה. וְדָבַר זֶה מִפָּרֶשׁ בַּתּוֹרָה, שֶׁנֶּאֱמַר "הֵן הִנֵּה הָיוּ לְבָנֵי יִשְׂרָאֵל . . . וְכָל-אִשָּׁה, יִדְעַת אִישׁ לְמִשְׁכַּב זָכָר הָרְגוּ" (במדבר לא, טז-יז).

ז. הָעֲבָדִים שֶׁהִטְבִּילוּ אוֹתָם לְשֵׁם עֲבֹדוֹת, וְקִבְּלוּ עֲלֵיהֶם מִצְוֹת שֶׁהָעֲבָדִים חַיִּבִּים בָּהֶם יֵצְאוּ מִכָּלֵל הַגּוֹיִּים, וְלִכְלֹל יִשְׂרָאֵל לֹא בָּאוּ. לְפִיכָךְ הַשְׁפָּחָה אֲסוּרָה לְבֵן חוֹרִין, אֶחָד שִׁפְחָתוֹ וְאֶחָד שִׁפְחַת חֵבְרוֹ; וְהָבֹא עַל הַשְׁפָּחָה, מִפִּיֵּן אוֹתוֹ מִכַּת מִרְדּוֹת מִדְּבָרֵי סוֹפְרִים. שֶׁהָרִי מִפָּרֶשׁ בַּתּוֹרָה שֶׁהָאָדוֹן נוֹתֵן שְׁפָחָה כְּנֻעֲנִית לְעֲבָדוֹ הָעִבְרִי, וְהִיא מִתֵּרֶת לוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר "אִם-אֲדָנָיו יִתֵּן-לוֹ אִשָּׁה" (שמות כא, ד). וְלֹא גָזְרוּ חֲכָמִים בְּדָבָר זֶה, וְלֹא חִיבָהּ תּוֹרָה מַלְקוֹת בַּשְׁפָּחָה, אֲלֵא אִם כֵּן הִיתָה נַחֲרַפֶּת לְאִישׁ, כְּמוֹ שֶׁבֹאֲרָנוּ.

י. אֵל יֵהִי עוֹוֹן זֶה קָל בְּעֵינֶיךָ, מִפְּנֵי שָׂאִין בּוֹ מַלְקוֹת מִן הַתּוֹרָה שֶׁגַּם זֶה גּוֹרֵם לְבֵן לְסוּר מֵאַחֲרֵי ה', שֶׁהֵבֵן מִן הַשְׁפָּחָה עֶבֶד וְאִינוּ מִיִּשְׂרָאֵל; וְנִמְצָא גּוֹרֵם לְזֶרַע הַקֹּדֶשׁ לְהַתְחַלֵּל, וְלַהֲיוֹתָם עֲבָדִים. וְהָרִי אֲנִקְלוּס הַמִּתְרַגֵּם כָּלֵל בְּעִילַת עֶבֶד וְשְׁפָחָה בְּכָלֵל "לֹא-יִהְיֶה קֹדֶשׁ, וְלֹא-תִהְיֶה קֹדֶשׁה" (ראה דברים כג, יח).

יא. הָבֹא עַל הַשְׁפָּחָה, וְאִפְּלוּ בַּפְּרִהֲסִיהָ וּבִשְׁעַת עֲבָרָה אֵין הַקִּנְאִין פּוֹגְעִין בּוֹ; וְכֵן אִם לָקַח שְׁפָחָה דֶּרֶךְ חֲתָנוּת, אִינוּ לוֹקֶה מִן הַתּוֹרָה, שֶׁמַּעַת שִׁטְבָּלָה וְקִבְּלָה מִצְוֹת, יֵצֵאת מִכָּלֵל הַגּוֹיִּים.

יב. נִתְעַרַּב וְלָד יִשְׂרָאֵלִית בּוֹלֵד שְׁפָחָה הָרִי שְׁנִיָּהֵן סֶפֶק, וְכָל אֶחָד מֵהֵן סֶפֶק עֶבֶד; וְכוֹפִין בְּעַל הַשְׁפָּחָה, וּמִשְׁחַרְרֵת אֶת שְׁנֵיהֶם. וְאִם הָיָה הֵבֵן הוּא אָדוֹן שֶׁלְעֶבֶד כְּשִׁיגְדָלוֹ יִשְׁחָרְרוּ זֶה אֶת זֶה, וְיִהְיוּ מִתְרִין לְבּוֹא בַּקֹּהֶל. הָיוּ הַתְּעַרְבֹת בָּנוֹת, הָרִי שְׁתֵּיהֶן סֶפֶק שְׁפָחוֹת; וְהָבֹא עַל אַחַת מֵהֶן, הוֹלֵד סֶפֶק עֶבֶד. וְכֵן אִם נִתְעַרַּב וְלָד גּוֹיָה בּוֹלֵד יִשְׂרָאֵלִית מִטְּבִילִים אֶת שְׁנֵיהֶן לְשֵׁם גֵּרוֹת, וְכָל אַחַת מֵהֶן סֶפֶק גֵּיּוֹרֶת.

יג. כָּל הַגּוֹיִּים כָּלָם, כְּשִׁיתְּגִירוּ וְיִקְבְּלוּ עֲלֵיהֶן כָּל הַמִּצְוֹת שֶׁלַּתּוֹרָה, וְהָעֲבָדִים, כְּשִׁישְׁתַּחֲרֹרוּ הָרִי הֵן כִּי־יִשְׂרָאֵל לְכָל דָּבָר, שֶׁנֶּאֱמַר "הַקֹּהֶל, חָקָה אַחַת לָכֶם" (במדבר טו, טו); וּמִתְרִין לְהַכְנִס בַּקֹּהֶל ה' מִיד וְהוּא שִׁישָׂא הַגֵּר אוֹ הַמִּשְׁחָרֵר בֵּת יִשְׂרָאֵל, וְיִשָּׂא הַיִּשְׂרָאֵלִי גֵיּוֹרֶת וּמִשְׁחָרֶרֶת: חוּץ מֵאַרְבַּעָה עֲמֻמִּין בְּלִבָּד, וְהֵם עֲמֻן וּמוֹאָב וּמִצְרַיִם וְאֲדוֹם שֶׁהָאֻמוֹת הָאֵלּוּ, כְּשִׁיתְּגִיר מֵהֶן אָדָם הָרִי הוּא כִּי־יִשְׂרָאֵל לְכָל דָּבָר, אֲלֵא לְעֵנִין בִּיאָה בַּקֹּהֶל.

יד. וְכִיצַד דִּינָן: עֲמֻן וּמוֹאָב אֲסוּרִין אֲסוּרֵי עוֹלָם, זְכָרִים וְלֹא נְקִבּוֹת: שֶׁנֶּאֱמַר "לֹא-יָבֹא עַמּוֹנִי וּמוֹאָבִי . . ." (דברים כג, ד). וְהִלָּכָה לְמִשָּׁה מִסִּינִי, שֶׁהָעַמּוֹנִי הַזָּכָר וְהַמוֹאָבִי הַזָּכָר הוּא שְׂאֲסוּר לְעוֹלָם לְשֵׂא בֵּת יִשְׂרָאֵל, אִפְּלוּ בֶן בֶּן בָּנוּ עַד סוּף הָעוֹלָם; אֲבָל עַמּוֹנִית וּמוֹאָבִית, מִתֵּרֶת מִיד כְּשֶׁאֵר הָאֻמוֹת.

טו. מִצְרִי וְאֲדוֹמִי, אֶחָד זְכָרִים וְאֶחָד נְקִבּוֹת דוֹר רִאשׁוֹן וְדוֹר שֵׁנִי, אֲסוּרִין לְבּוֹא בִּיִּשְׂרָאֵל; וְדוֹר שְׁלִישִׁי מֵתָר, שֶׁנֶּאֱמַר "בָּנִים אֲשֶׁר-יּוֹלְדוּ לָהֶם, דוֹר שְׁלִישִׁי" (דברים כג, ט). מִצְרִית מְעַבְרַת שְׁנַת־גִּירָה, בָּנָה שְׁנִי; מִצְרִי שְׁנִי שֶׁנִּשָּׂא מִצְרִית רִאשׁוֹנָה, אוֹ מִצְרִי רִאשׁוֹן שֶׁנִּשָּׂא מִצְרִית שְׁנִיָּה הוֹלֵד שְׁנִי: שֶׁנֶּאֱמַר "בָּנִים אֲשֶׁר-יּוֹלְדוּ לָהֶם", הַפְּתוּב תֵּלֵאֻ בְּלִידָה.

טז. גֵּר עַמּוֹנִי שֶׁנִּשָּׂא מִצְרִית, הוֹלֵד עַמּוֹנִי; וְגֵר מִצְרִי שֶׁנִּשָּׂא

עמונית, הולד מצרי: זה הפלל הולד באמות, הולך אחר הזכר; נתגירו, הולך אחר הפחות.

יז. מי שנתגיר משבעה עממין, אינן אסורין מן התורה לבוא בקהל; והדבר ידוע, שלא נתגיר מהן אלא הגבעונים. ויהושוע גזר עליהם שיהיו אסורים לבוא בקהל, אחד זכרים ואחד נקבות; ולא אסר אותם, אלא בזמן שיש מקדש שנאמר "וחטבי עצים ושאיבי-מים לבית אלהי" (יהושוע ט, כג), תלה הרחקתם במקדש. והם הנקראים נתינים, לפי שנתנם לעבודת המקדש.

יח. בא דויד וגזר עליהם שלא יכנסו בקהל לעולם, ואפלו בזמן שאין מקדש; וכן מפרש בעזרא, "ומן-הנתינים, שנתן דויד והשרים לעבדת הלוים" (עזרא ח, כ). הא למדת, שלא תלה אותם במקדש. ולמה גזר עליהם הוא ובית דינו לפי שראה עזרת ואכזריות שהיתה בהם, בעת שבקשו שבעת בני שאול בחיר ה' לתלותם, והרגום ולא רחמו עליהם.

יט. כשעלה סנחריב מלך אשור, בלבל כל האמות וערכם זה בזה והגלה אותם ממקומם. ואלו המצריים שבארץ מצרים עתה, אנשים אחרים הם; וכן האדומיים שבשדה אדום. והואיל ונתערכו ארבע אמות האסורים בכל אמות העולם שהן מתרים, התר הכל שכל הפורש מהן להתגיר, חזקתו שפרש מן הרב.

כ. לפיכך כשיתגיר הגר בזמן הזה בכל מקום בין אדומי, בין מצרי, בין עמוני, בין מואבי, בין כושי, בין שאר האמות אחד הזכרים ואחד הנקבות, מתרין לבוא בקהל מיד.

הלכות אסורי ביאה פרק יג

א. בשלושה דברים נכנסו ישראל לברית במילה, וטבילה, וקרפן. מילה היתה במצרים, כשנאמר "כל-ערל, לא-יאכל בן" (שמות יב, מח). מל אותם משה רבנו, שכלם בטלו ברית מילה במצרים, חוץ משבט לוי; ועל זה נאמר "ובריתך ינצרו" (דברים לג, ט). וטבילה היתה במדבר, קדם מתן תורה: כשנאמר "וקדשתם היום ומחר; וכבסו, שמלתם" (שמות יט, י). וקרפן כשנאמר "וישלח, את-נערי בני ישראל, ויעלו, עלת" (שמות כד, ה), על ידי כל ישראל הקריבום.

ב. וכן לדורות, כשירצה הגוי להכנס לברית, ולהסתופף תחת כנפי השכינה, ויקבל עליו על תורה צריך מילה, וטבילה, והרצאת קרפן; ואם נקבה היא, טבילה וקרפן: שנאמר "ככם כגור" (במדבר טו, טו) מה אתם במילה וטבילה והרצאת קרפן, אף הגר לדורות במילה וטבילה והרצאת קרפן. ומה הוא קרפן הגר עולת בהמה, או שתי תורים או שני בני יונה, ושניהם עולה. ובזמן הזה שאין שם קרפן, צריך מילה וטבילה; וכשיכנה המקדש, יביא קרבנו.

ג. גר שמל ולא טבל, או שטבל ולא מל אינו גר: עד שימול, ויטבל. וצריך לטבל, בפני שלושה. והואיל והדבר צריך בית דין, אין מטבילין אותו בשבת, ולא ביום טוב, ולא בלילה; ואם הטבילוהו, הרי זה גר. גר קטן מטבילין אותו על דעת

בית דין, שזכות היא לו; מעברת שנתגירה וטבילה, אין בנה צריך טבילה.

ד. טבל בינו לבין עצמו, ונתגיר בינו לבין עצמו, ואפלו בפני שנים אינו גר. בא ואמר נתגירתי בבית דינו שלפלוגי, והטבילוני אינו נאמן לבוא בקהל, עד שיביא עדים. היה נשוי לישראלית, או לגיורת, ויש לו בנים, ואמר נתגירתי ביני לבין עצמי נאמן לפסל את עצמו, ואינו נאמן לפסל את הבנים; וחוזר וטובל בבית דין.

ה. גיורת שראינה נוהגת בדרכי ישראל תמיד, כגון שתטבל לנדתה ותפריש תרומה מעיסתה וכיוצא בזה, וכן גר שנהג בדרכי ישראל, שטובל לקריו ועושה כל המצוות הרי אלו בחזקת גרי צדק, ואף על פי שאין שם עדים שמעידין בפני מי נתגירו. ואף על פי כן, אם באו להתערב בישראל אין משיאין אותם עד שיבואו עדים, או עד שיטבלו בפנינו, הואיל והחזקו גויים.

ו. אבל מי שבא ואמר שהיה גוי, ונתגיר בבית דין נאמן, שהפה שאסר הוא הפה שהתיר. במה דברים אמורים, בארץ ישראל ובאותן הימים, שחזקת הכל שם, בחזקת ישראל. אבל בחוצה לארץ צריך להביא ראיה, ואחר כך ישא ישראלית; ואני אומר, שזו מעלה ביחוסין.

ז. כשם שמולין ומטבילין את הגרים, כך מולין ומטבילין את העבדים הנלקחים מן הגויים לשם עבדות. הלוקח עבד מן הגוי, וקדם העבד וטבל לשם בן חורין קנה עצמו: והוא שיאמר בעת טבילה, הריני טובל בפניכם לשם גרות; ואם טבל בפני רבו, אינו צריך לפרש, אלא פיון שטבל, נשתחרר.

ח. לפיכך צריך רבו לתקפו במים, עד שיעלה והוא תחת שעבודו, ומודיעו בפני הדיין, שלשם עבדות מטבילו; ואין העבד טובל אלא בפני שלושה וביום פגור, שמקצת גרות היא.

ט. כשישתחרר העבד, צריך טבילה אחרת בפני שלושה ביום, שבה תגמר גרותו, ויהיה בישראל; ואין צריך לקבל עליו מצוות, ולהודיעו עיקרי הדת, שכבר הודיעוהו, כשטבל לשם עבדות. ובמקוה הכשר לטבילת נדה, שם מטבילין את הגרים ואת העבדים ואת המשחררים; וכל דבר שחוצץ בנדה, חוצץ בגרים ובעבדים ובמשחררים.

י. אל יעלה על דעתך שמשמון המושיע את ישראל, או שלמה מלך ישראל שנקרא ידידיה, נשאו נשים נכריות, בגיותן אלא סוד הדבר, כך הוא: שהמצוה הנכונה כשיבוא הגר או הגיורת להתגיר, בודקין אחריו שמא בגלל ממון שיטל, או בשביל שררה שיזכה לה, או מפני הפחד, בא להכנס לדת; ואם איש הוא, בודקין אחריו שמא עיניו נתן באשה יהודית, ואם אשה היא, שמא עיניה נתנה בבחור מבחורי ישראל.

יא. אם לא נמצא להם עלה מודיעין אותן ככד על התורה וטרח שיש בעשייתה על עמי הארצות, כדי שיפרשו; אם קבלו ולא פרשו, וראו אותן שחזרו מאהבה מקבלים אותן, שנאמר "ותרא, כי מתאמצת היא ללכת אתה; ותחדל, לדבר אליה"

יב. לפיכך לא קבלו בית דין גרים, כל ימי דויד ושלמה בימי דויד, שמא מן הפחד חזרו, ובימי שלמה, שמא בשביל המלכות והטובה הגדולה שהיו בה ישראל חזרו: שכל החוזר מן הגויים בשביל דבר מהבלי העולם, אינו מגרי הצדק. ואף על פי כן היו גרים הרבה מתגירים בימי דויד ושלמה, בפני הדיוטות. והיו בית דין הגדול חוששין להם, לא דוחין אותן, אחר שטבלו מכל מקום; ולא מקרבים אותן, עד שתראה אחריתם.

יג. ולפי שגיר שלמה נשים ונשואן, וכן שמשון גיר ונשא, והדבר ידוע שלא חזרו אלו אלא בשביל דבר, ולא על פי בית דין גירום חשבון הכתוב פאלו הן גויות, ובאסורן עומדין. ועוד שהוכיח סופן על תחלתן, שהן עובדות עבודה זרה שלהן, ובנו להן במות; והעלה עליו הכתוב פאלו הוא בנאן, שנאמר "אז יבנה שלמה במה" (מלכים א יא, 1).

יד. גר שלא בדקו אחריו, או שלא הודיעוהו המצוות וענשן, ומל וטבל בפני שלושה הדיוטות הרי זה גר: ואפלו נודע שבשביל דבר הוא מתגיר הואיל ומל וטבל, יצא מכלל הגויים; וחוששין לו, עד שיתבאר צדקותו. אפלו חזר ועבד עבודה זרה הרי הוא כישראל משמד, שקדושיו קדושין; ומצוה להחזיר אבדתו, מאחר שטבל נעשה כישראל. ולפיכך קים שמשון ושלמה נשותיהן, ואף על פי שנגלה סודן.

טו. ומפני זה אמרו חכמים, קשים להם גרים לישראל כנגע צרעת שרבן חוזר בשביל דבר, ומטעין את ישראל; וקשה הדבר לפרש מהם, אחר שנתגירו. צא ולמד מה ארע במדבר במעשה העגל, ובקברות התאווה; וכן רב הנסיונות, האספסוף היו בהן תחלה.

הלכות אסורי ביאה פרק יד

א. פיצד מקבלין גרי הצדק: כשיבוא להתגיר, ויבדקו אחריו ולא ימצאו עלה אומרים לו, מה ראית שבאת להתגיר, אי אתה יודע שישראל בזמן הזה דווים דחופים ומסחפין ומטרפין, ויסורין באין עליהן; אמר אני יודע, ואני כדאי מקבלין אותו מיד.

ב. ומודיעין אותו עיקרי הדת, שהוא יחוד השם ואסור עבודה זרה; ומאריכין, בדבר זה. ומודיעין אותו מקצת מצוות קלות, ומקצת מצוות חמורות; ואין מאריכין, בדבר זה. ומודיעין אותו עוון לקט שכחה ופאה, ומעשר עני. ומודיעין אותו ענשן שלמצוות.

ג. פיצד: אומרים לו, הוי יודע שעד שלא באת לדת זו אם אכלת חלב, אי אתה ענוש כרת, אם חללת שבת, אי אתה ענוש סקלה; ועכשו אחר שתתגיר אם אכלת חלב, אתה ענוש כרת, אם חללת שבת, אתה ענוש סקלה. ואין מרבין עליו, ואין מדקדקין עליו שמא יגרם לטרדו ולהטותו מדרך טובה, לדרך רעה: שבתחלה, אין מושכין את האדם אלא בדברי רצון רבים; וכן הוא אומר "בחבלי אדם אמשכם" (הושע יא, 6), ואחר כך "בעבתות אהבה" (שם).

ד. וכשם שמודיעין אותו ענשן שלמצוות, כך מודיעין אותו שְכָרן שלמצוות; ומודיעין אותו שבעשית מצוות אלו, יזכה לחיי העולם הבא, ושאינן שם צדיק גמור אלא בעל חכמה שעושה מצוות אלו, ויודען. ואומרים לו, הוי יודע שהעולם הבא אינו צפון אלא לצדיקים, והם ישראל; וזה שתראה ישראל בצער בעולם הזה, טובה צפונה היא להם, שאינן יכולין לקבל רב טובה בעולם הזה, כאמות שמא ירום לבם ויתעו ויפסידו שכר העולם הבא, כענין שנאמר "וישמן ישרון ויבעט" (דברים לב, טו). ואין הקדוש ברוך הוא מביא עליהן רב פרענות, כדי שלא יאבדו, אלא כל האמות כלין, והן עומדין; ומאריכין בדבר זה, כדי לחבבו.

ה. אם חזר בו, ולא רצה לקבל הולך לדרך. ואם קבל אין משהין אותו, אלא מלין אותו מיד; ואם היה מהול, מטיפין ממנו דם ברית. ומשהים אותו עד שיתרפא רפואה שלמה, ואחר כך מטבילין אותו. ושלושה עומדין על גביו; ומודיעין אותו מקצת מצוות קלות ומקצת מצוות חמורות פעם שנייה, והוא עומד במים.

ו. ואם היתה אשה נשים מושיבות אותה במים עד צוארה, והדינן מבחוי. ומודיעין אותה מקצת מצוות קלות ומקצת מצוות חמורות, והיא יושבת במים; ואחר כך טובלת בפניהם, והן מחזירין פניהן ויוצאין, כדי שלא יראו אותה, כשתעלה מן המים.

ז. איזה הוא גר תושב: זה גוי שקבל עליו שלא יעבד עבודה זרה, עם שאר המצוות שנצטוו בני נוח, ולא מל ולא טבל הרי זה מקבלין אותו, והרי הוא מחסידי אמות העולם; ולמה נקרא שמו תושב, לפי שמתר לנו להושיבו בינינו בארץ ישראל, כמו שבארנו בהלכות עבודה זרה. ואין מקבלין גר תושב, אלא בזמן שהיובל נהג; אבל בזמן הזה, אפלו קבל כל התורה כלה חוץ מדקדוק אחד אין מקבלין אותו.

ח. העבד הנלקח מן הגויים אין אומרינן לו, מה ראית שבאת; אלא אומרים לו, רצונך שתפנס בכלל עבדי ישראל ותהיה מן הכשרים או לא. אם רצה, מודיעין אותו עיקרי הדת ומקצת מצוות קלות וחמורות וענשן ושכרן, כמו שמודיעין את הגר; ומטבילין אותו כגר, ומודיעין אותו כשהוא במים.

ט. ואם לא רצה לקבל, מגלגלין עמו כל שנים עשר חדש, ומוכרו לגויים; ואסור לקימו יתר על כן. ואם התנה עמו מתחלה שלא ימול ולא יטבל, אלא יהיה כגר תושב מתר לקימו בעבדותו, כשהוא גר תושב; ואין מקימין עבד כזה, אלא בזמן היובל.

י. הגויים אין אסור עליהם משום ערוה אלא אמו, ואשת אביו, ואחותו מאמו, ואשת איש, וזכור, ובהמה, כמו שיתבאר בהלכות מלכים ומלחמות; אבל שאר עריות, מתרות להן.

יא. גר שנתגיר ועבד שנשתחרר, הרי הוא כקטן שגלד, וכל שאר בשר שהיו לו כשהוא גוי או כשהוא עבד, אינן שאר בשר; ואם נתגיר הוא והם, אינו חייב על אחת מהם משום ערוה כלל.

יב. דִּין תּוֹרָה, שְׁמֵתָר לְגַר שִׁישָׁא אָמוּ אוֹ אַחֲוֹתוֹ מֵאָמוּ שְׁנַתְגִּירוּ;
אֲבָל חֻכְמִים אֶסְרוּ דְּבַר זֶה, כְּדִי שְׁלֹא יֵאמְרוּ בָּאוּ מִקְדָּשָׁה
חֲמוּרָה לְקַדְּשָׁה קְלָה, שְׁאֵמֵשׁ הִיתָה זֶה אֶסְוֶרָה לוֹ, וְהַיּוֹם מִתְּרַת.
וְכֵן גַּר שָׂבָא עַל אָמוּ אוֹ אַחֲוֹתוֹ וְהִיא בְּגִיּוֹתָהּ, הֲרִי זֶה כָּבֹא עַל
הַנִּכְרִית.

יג. כִּיצַד דִּין הַגֵּרִים בְּעֶרְיֹת שְׁלֵשָׁאָר בְּשָׂר: אִם הָיָה נָשׁוּי כְּשֶׁהוּא
גּוֹי לְאָמוּ אוֹ לְאַחֲוֹתוֹ, וְנִתְגַּיְרוּ מִפְּרִישִׁין אוֹתָן, כְּמוֹ שְׂבִאֲרֵנוּ;
וְאִם הָיָה נָשׁוּי לְשָׂאָר עֲרִיּוֹת, וְנִתְגַּיְרָה הוּא וְאִשְׁתּוֹ אֵין מִפְּרִישִׁין
אוֹתָן.

יד. גַּר אֶסְוֶר בְּשָׂאָר הָאֵם אַחֵר שְׁנַתְגִּיר, מִדְּבָרֵי סוֹפְרִים. וּמִתָּר
בְּשָׂאָר הָאֵב, אֵף עַל פִּי שִׁיּוּדַע בּוֹדָאֵי שְׁזָה שָׂאָרוּ מֵאָבִיו, כְּגוֹן
תְּאוּמִים, שֶׁדְּבַר בְּרוּר שְׂאָבִיו שְׁלֹזָה הוּא אָבִיו שְׁלֹזָה; וְאֵף עַל
פִּי כֵן, לֹא גָזְרוּ עַל שָׂאָר אָבִיו.

טו. לְפִיכָךְ נוֹשָׂא הַגֵּר אֶשֶׁת אַחִיו מֵאָבִיו, וְאִשְׁתּוֹ אַחִי אָבִיו, וְאִשְׁתּוֹ
אָבִיו, וְאִשְׁתּוֹ בִּנּוּ, אֵף עַל פִּי שְׁנִשְׁאֵת לְאַחִיו אוֹ לְאָבִיו אוֹ לְאַחִי
אָבִיו אוֹ לְבִנּוֹ אַחֵר שְׁנַתְגִּירוּ; וְכֵן אַחֲוֹת אָמוּ מֵאָבִיָּהּ, וְאַחֲוֹתוֹ
מֵאָבִיו, וּבִתּוֹ שְׁנַתְגִּירָה מִתְּרַת לוֹ. אֲבָל אֵינוּ נוֹשָׂא לֹא אַחֲוֹתוֹ
מֵאָמוּ, וְלֹא אַחֲוֹת אָמוּ מֵאָמָהּ, וְלֹא אִשְׁתּוֹ אַחִיו מֵאָמוּ שְׁנִשְׁאָהָ
אַחִיו מֵאָמוּ אַחֵר שְׁנַתְגִּיר; אֲבָל אִם נִשְׁאָה אַחִיו כְּשֶׁהוּא גּוֹי,
הֲרִי זֶה מִתְּרַת לוֹ.

טז. שְׁנֵי אַחִים תְּאוּמִים שֶׁהִיתָה הוֹרֶתָן שְׁלֹא בְּקַדְּשָׁה, וְלִידָתָן
בְּקַדְּשָׁה חִיבִין מִשּׁוּם אִשְׁתּוֹ אַח.

יז. הַנוֹשָׂא גִיּוֹרֶת וּבִתָּהּ הַגִּיּוֹרֶת, אוֹ שְׁתֵּי אַחֲוֹת מִן הָאֵם יֹשֵׁב עִם
אַחַת מֵהֶן, וּמִגֵּרֵשׁ הַשְּׁנִיָּה; נִשָּׂא גִיּוֹרֶת וּמִתָּהּ הֲרִי זֶה מִתָּר לְשָׂא
אָמָה אוֹ בִתָּהּ, שְׁלֹא גָזְרוּ אֲלֵא בְּחִיָּיָהּ. וּמִתָּר אָדָם לְשָׂא שְׁתֵּי
אַחֲוֹת גִּיּוֹרֹת מִן הָאֵב, שְׁלֹא גָזְרוּ בְּשָׂאָר הָאֵב, כְּמוֹ שְׂבִאֲרֵנוּ.

יח. הַשְּׁנִיּוֹת כָּלָן, לֹא גָזְרוּ עֲלֵיהֶן בְּגֵרִים. לְפִיכָךְ מִתָּר הַגֵּר לְשָׂא
אִם אָמוּ; וְנוֹשָׂא אָדָם גִּיּוֹרֶת וְאִם אִם אָמָה, אוֹ בֵּת בֵּת בִּתָּהּ. וְכֵן
שָׂאָר הַשְּׁנִיּוֹת.

יט. הָעֶבֶד מִתָּר לְשָׂא אָמוּ כְּשֶׁהוּא עֶבֶד, וְאֵין צָרִיךְ לוֹמַר בִּתּוֹ
וְאַחֲוֹתוֹ וְכִיּוֹצֵא בָּהֶן שְׂכָבָר יֵצֵא מִכָּלֵל גּוֹיִים, וְאֵין הָעֲרִיּוֹת
הָאֶסְוֶרוֹת עַל הַגּוֹיִים אֶסְוֶרוֹת עָלָיו, וְלֹא בָּא לְכָלֵל יִשְׂרָאֵל, כְּדִי
שִׁיאֶסְרוּ עָלָיו עֲרִיּוֹת הָאֶסְוֶרוֹת עַל הַגֵּרִים. וְיִרְאֶה לִי, שֶׁאִם בָּא
הָעֶבֶד עַל זָכוֹר וּבִהֶמָּה, יִהְרֶגוּ, וְשִׁיאֶסְוֶר שְׁתֵּי עֲרִיּוֹת אֵלּוּ שׁוּוֹה
בְּכָל הָאָדָם.

כ. עֲבָדִים שְׁנִשְׁתַּחֲרָרוּ, הֲרִי הֵן כְּגֵרִים: כָּל שִׁיאֶסְוֶר לְגֵרִים, אֶסְוֶר
לָהֶן; וְכָל הַמִּתָּר לְגֵרִים, מִתָּר לָהֶן.

כא. נוֹתֵן אָדָם שְׁפָחָתוֹ לְעֶבְדּוֹ, אוֹ לְעֶבֶד חֲבֵרוֹ; וּמוֹסֵר שְׁפָחָה
אַחַת לְשְׁנֵי עֲבָדִים לְכַתְּחָלָהּ, וְאֵינוֹן צָרִיכִין שׁוּם דְּבַר אֲלֵא
הֲרִי הֵן בְּבִהֻמוֹת. וְשְׁפָחָה שֶׁהִיא מִיַּחֲדָת לְעֶבֶד זֶה אוֹ שִׁיאִנָּהּ
מִיַּחֲדָת, אַחַת הִיא לְפִי שֶׁאֵין אִישׁוֹת אֲלֵא לְיִשְׂרָאֵל, אוֹ לְגּוֹיִים
עַל הַגּוֹיִים; אֲבָל לֹא לְעֶבְדִּים עַל הָעֲבָדִים, וְלֹא לְעֶבְדִּים עַל
יִשְׂרָאֵל.